

**Slovák Jozef Gabčík a Čech Jan Kubiš
bojovali za ČESKOSLOVENSKO**

Československo

zrození, zrada a zánik

Z Velké války zvané poprvé světovou, následného zhroucení impérií, jež válku rozpoutaly, se ve Světové revoluci zrodilo nejen Rusko sovětů, ale také naše Masarykova demokratická Československá republika. V nové válce nejdříve mnichovskou zradou obětovaně díky hrdinství odboje doma i v zahraničí, pokračováním světové revoluce proti ve válce udušenému moru fašismu, se Československo znovu zrodilo. Stoletých narozenin se ale nedožilo. Zaniklo. Máme pak vůbec ještě co slavit? Žije ještě idea vzájemnosti Čechů a Slováků, vložená do vínku státu, který považoval TGM, naši otcové a mámy za ztělesnění Světové revoluce, z níž v boji na život a na smrt společný stát Slováků a Čechů vytvořili? Co pro nás znamenají dnes oběti statisíců položené na oltář vlasti? Uvědomujeme si cenu činů Jozefa Gabčíka, Jana Kubiše, Slováka a Čecha, letců obou národů v bojích o Anglii či dalších tisíců občanů obou národů bojujících po boku Rudé armády? Jejich hrdinství bylo a je pro nás stvrzením ideje vzájemnosti obou našich národů dodnes. Tvrzení, že plnili jen rozkazy, je trapné ignorantství. Jsou a zůstanou pro nás hrdiny s odkazem stále živým. Zbývá jen jasně sdělit, co jsme pro tento odkaz a živoucí ideu vlastenectví ochotni a schopni učinit. Jaký je na to pohled optikou současného světa a našeho místa v něm? Česka, v němž přes všechny peripetie Masarykova idea demokratické země dvou suverénních států přežívá ve vztazích Čechů a Slováků aktivně spolu utvářejících osud nejen svůj, ale i Evropy. Jde o pokračování a uhájení ideje Československa zrozeného v boji ve válce přeměněné v revoluci před 100 lety v Rusku v nové podobě v evropském rozměru globalizovaného světa měnícího svou podobu. Masaryk byl u toho, když jsme obhájili my Češi a Slováci plnohodnotné, trvalé místo v Evropě.

Masarykovy výzvy mocnářství

Až do roku 1914 jako kdyby se podle současného výkladu dějin mediálního kartelu Česka zapomnělo na Palackého „byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm“. Na rozdíl od revolučního roku 1848 a jeho tehdejšího: „kdyby nebylo Rakouska, museli bychom ho vytvořit“, přestával otec národa v mocnářství Habsburků věřit. Vyjádřil možnost české existence mimo Rakousko. Od vzniku dualismu říše Habsburků a její přeměny na Rakousko-Uhersko tzv. vyrovnáním s Maďary v roce 1867 přestávalo být habsburské mocnářství vlastní pro stále více převažující odbojný podíl Čechů i Slováků.

Víru v monarchii Franz Josefa začala ztrácet nejprve radikálnější česká společnost. Projevilo se to už při nástupu císaře na trůn; Franz Josef se uvedl tím, že nechal rozehnat Říšský sněm, zasedající v revolučním roce 1848 v Kroměříži. Oporou theokracie následujícího absolutismu říše mladého císaře se stal Alexander Bach symbol desetiletí tuhého absolutismu; Kontrarevoluce Bacha zvýrazněná jejím patronem Felixem Schwarzenbergem byla na ještě zápornější straně utužena bigotním katolicismem konkordátu (1855); Je už pak jen typické, že jako nepotřebný sluha theokratické monarchie Bach svou kariéru skončil u papeže ve Vatikánu coby velvyslanec Rakousko-Uherska u mocné církve bytostně s monarchií i s bigotním katolíkem Bachem spřízněné. Mohli na něho svést i část viny za prohranou bitvu císaře u Solferina a nastalé finanční potíže říše. Neurozený mouřenín sehrál svou roli a musel politickou scénu opustit. K období Bachova absolutismu patřilo pronásledování všeho v Česku liberálního a pokrokového a také toho, co je pro

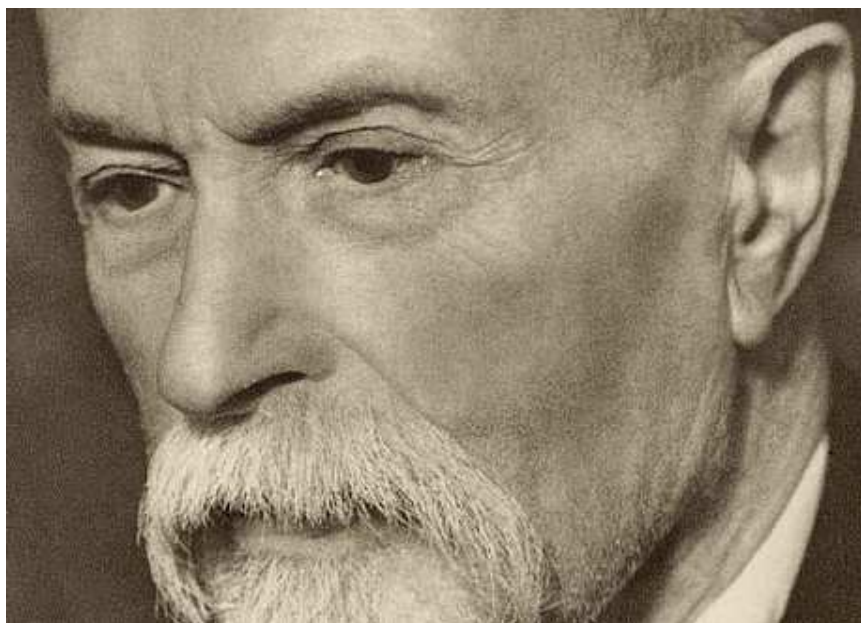
nás Čechy charakterizováno Bachem s jeho osobně režírovaným pronásledováním a vyhnáním Karla Havlíčka Borovského do Brixenu.

Po deseti letech absolutismu své vlády se představil úspěšný likvidátor revoluce 1948 milovník uniform **Franz Josef** císař z milosti boží poprvé jako vojevůdce. Bylo to v roce 1859 v Itálii. V bitvě proti Italům usilujícím o samostatný stát s podporou Francouzů, velel Habsburk přímo osobně a dopadl špatně. Po výprasku u Solferina pak už druhou válku prohrál u Hradce Králové v zastoupení. V bitvě u Chlumu (1866) byl Franz Josef na hlavu poražen od pruských Němců. Dostával se tím do područí utvářejícího se a rychle na síle nabývajícím Bismarkova sjednocujícího se Německa.

Slabost navenek se snažil Franz Josef kompenzovat utužováním vnitřní moci. Hledal a našel porozumění v Uhrách. Nechal se tam korunovat na krále Maďarů, se kterými se od vyhlášení dualismu moci a práva v roce 1867 dělil o nadvládu nad ostatními většinou slovanskými národy držnými mocensky stále zřetelněji proti jejich vůli ve státu, který si proto vysloužil název žalář národů.

Dualismus a následná neochota aspoň náznaku podobné přízně vůči Čechům stejně jako v případě vyrovnání s Maďary, začaly být pocíťovány stále více jako urážky českého sebevědomí vzrůstajícího doslova v boji proti rakouským Němcům. Ti byli spolu s církevní katolickou hierarchií oporou státu. Zároveň ale stále více pošilhávali ze zkostratělého mocnářství Habsburků po dynamicky se rozvíjejícím Prusku. Probouzené velkoněmecké mentalitě vyhovovala víc a více sounáležitost se sílcí říší Bismarka. Cítili se být Němci a vůbec ne Rakušany. To se v současné vlně obdivu pražského mediálního kartelu vůči Habsburkům zamlčuje houževnatou snahou prosadit jiný než Masarykův pohled na české dějiny. Projevilo se to už v osobě historika Josefa Pekaře, současně téměř adorovaného konzervativního protipólu TGM.

Nepřijatelnost habsburského mocnářství s jeho neschopností reagovat na převratně nová dění nejen v postavení Čechů, ale i ostatních Slovanů v Rakousko-Uhersku se výrazněji mezinárodně projevila v tzv. Friedjungově aféře; Na základě padělků se proti Srbům vedla obludná policejní a soudní akce v Záhřebském (tehdy pod více známým německým názvem chorvatské metropole Agram) procesu. Ve zinscenovaném procesu se skandálními rozsudky se podobně krutá komedie odehrávala už před tím v Praze při procesech s Omladinou. K obžalovaným osobnostem Omladiny patřili mnozí pozdější přední politici a spisovatelé; Mezi nimi Alois Rašín, Stanislav Kostka Neumann a další. Vynikal mezi nimi už tehdy věkem poněkud starší, ale jinak svou činností mladicky nejaktivnější Tomáš Masaryk.

Na to by vůbec současní vykladači Paměti národa nejrady zapomněli; Když už ale jinak nelze, zobrazují TGM jako bezobsažnou tatíčkovskou ikonu. Nanejvýš ho vzpomínají jen ve sporech o pravost Královodvorského a Zelenohorského rukopisů a z období nezpochybnitelné Hilsneriády. V obou případech proslul Masaryk jako odvážný zastávce pravdy proti nadšením nad literárně skvoucími padělků se utvářející většině stranící falzům. Rozhodně se postavil také proti vlně antisemitismu. Stavěl se stejně tak proti následování Habsburků, jejichž vznešený původ vedoucí až k císařskému Římu tehdy i dodnes vychází také z padělané a stále přikrášlované historie zrodu jejich rodu.

Z předválečné fáze činnosti Masaryka se dnes téměř vytrácí jakákoliv zmínka o již tehdy kritickém vztahu TGM k Rakousko-Uhersku; I když se dobře ví, že se český vědec, pedagog a stále i mezinárodně známější intelektuál projevoval v kritickém vztahu k Vídni a dostával se do stále většího konfliktu s rigidním mocenským theokratickým systémem a přímo s císařem samotným. Zářivou výjimkou v podávání Masaryka je třídílný televizní dokument Zdeňka Mahlera. Zachycuje také velkou soudní blamáž, kterou utrpělo mocnářství i na mezinárodní scéně při zmíněném spektakulárním procesu proti Srbům v Záhřebu. V něm zásadním způsobem vystoupil proti Rakousko-Uhersku právě Masaryk.

Záhřebský velezrádný proces, zinscenovaly roku 1909 vládnoucí kruhy Rakousko-uherské monarchie proti představitelům opoziční srbsko-chorvatské koalice. Stalo se tak po završení okupace Bosny a Hercegoviny anexí Rakousko-Uherskem, tj. připojení tohoto protektorátu k habsburské monarchii. Byl to násilný, protiprávní krok, byla to agrese. Nevybočovala z praxe imperialismu uplatněním síly v mezinárodních vztazích, když válka začala být přirozeným pokračováním politiky. Takovým byl už i akt okupace citlivé části jihovýchodní Evropy. Vyvolal

odpor a posunul Balkán na okraj války.

Mezinárodně sklízelo Rakousko-Uhersko ostrou kritiku. Odsouzení od anglického krále Edwarda VII si vysloužil samotný Franz Josef. Při setkání s anglickým králem před anexí Bosny a Hercegoviny anglické návrhy na smírné řešení narůstající hroživé situace habsburský mocnár odmítl. Krizi, která následovala pak s podporou Německa Franz Josef ustál. Napětí způsobené agresivní anexí Bosny a Hercegoviny po Edwardově smrti (1910) dále zesilovalo až napadením Srbska vyústilo ve Velkou válku, jež postupně v historii lidstva poprvé zachvátila celý svět.

Proces v Záhřebu měl pošramocenou reputaci mocnářství napravit a na pranýř postavit vzpurné Srby, kteří měli zůstat mezinárodně oslabeni a izolováni. To byl další cíl monstrprocesu v metropoli Chorvatska. Srbové se ocitali stále více osamoceni také ve svém úsilí o sjednocení Jihoslovanů pod jejich srbským vedením. Účinným pomocníkem bigotnímu mocnářství Franz Josefa se stala katolická církev posilující šovinistický nacionalismus části Chorvatů proti pravoslavným Srbům. V habsburském Rakousko-Uhersku se okupací Bosny a Hercegoviny právě tam Srbové stali podřízenými občany nenáviděného mocnářství. V záhřebském procesu bylo postaveno před soud 53 politických srbských a s nimi sympatizujících chorvatských činitelů. Byli odsouzeni k mnoha letům vězení.

Většinou Srbové byli obviněni z velezrádného spiknutí a i se samotným Srbskem postaveni na pranýř. Proces, který probíhal od března do října 1909 byl od začátku do konce veden krajně zaujatě. Opíral se doslova a do písmene o falešné dokumenty, jež se údajně dostaly do rukou rakousko-uherských diplomatů. Šlo ale o podvrhy padělané na objednávku na Rakousko-uherském velvyslanectví v Bělehradě. Obžaloba i soud vycházely dále výhradně ze svědectví placených konfidentů. Záhřebský proces měl odhalit a postavit před světem na pranýř proradné záměry výbojného Srbska. Dodatečně tak měl soud s tvrdými rozsudky ospravedlnit anexi Bosny a Hercegoviny Rakousko-Uherskem, proběhnuvší rok před tím v prosinci 1908. Současně měl proces v Záhřebu oslabit národně osvobozené hnutí nejen Jihoslovanů, ale všech Slovanů v Rakousko-Uhersku. Poškodit tím měl i věc Čechů a Slováků. Hlavním terčem se stala samotná existence Srbska. Bylo překážkou v další rakousko-uherské a s ní spojené vůdčí imperiální expanzi císařského Německa.

Proces v Záhřebu se ale vymknul režii z rukou. Stal se pro Vídeň právě díky Masarykovi mezinárodní blamáží rakouské justice habsburské monarchie podporované Německem. Byl dále významným milníkem na cestě k Velké válce. Přes snahu současných obhájců Habsburků se i tento fakt nedá z historie vymazat. Masarykem prokázaná vina Vídně a Berlína v této fázi přípravy na válku je v rozporu s výklady o Velké válce, kterou prý nikdo nečekal, nechtěl a která údajně zaskočila politiky jako náměsíčníky, kteří nevědí co činí a za výsledek tudíž nemohou. Zůstává pak ale nevysvětleno tvrzení nebo aspoň výrazný náznak, že jediným viníkem byli vzpurní, nepřizpůsobiví a proradní Srbové. Ti pak podle této propagandy zatáhli svět do Velké války živě, přes snahy Karla I. a jeho falešných mírotvorců boje ukončit, válečnými štváči; Z nich pak podle České televize nejvýraznějšími postavami byli Masaryk a jeho věrný druh Beneš. TGM proto nemůže chybět ani při zpětném pohledu na záhřebský proces.

Na straně vídeňské vlády se v souvislosti s procesem angažoval rakouský historik a publicista Heinrich Friedjung. Pomocí falešných dokladů ve vídeňském listě Neue Freie Presse se pokoušel dokazovat, že bělehradská vláda Srbska řídí a financuje vedoucí činitele srbsko-chorvatské opoziční koalice a působí i přímo v Bosně a Hercegovině. Tam měli Srbové, ale i Chorvati tehdy ještě značný podíl obyvatelstva. Byli výrazně vzdělanější než rakousko-uherskou okupační mocí protěžovaní a proti pravoslaví Srbů a dokonce i proti chorvatským katolíkům protěžovaní muslimové; podle osvědčeného pravidla: „Rozděl a panuj!“.

Na obranu protiprávně obviněných a obžalovaných v Agramském/Záhřebském procesu vystoupil proti Friedjungovi úspěšně Tomáš Masaryk. Ve vídeňské Říšské radě odhalil nepravost důkazů a prokázal zaujatost soudu. Předsedu soudu vylíčil jako na alkoholu závislého opilce. Žalobce i se svědky obžaloby odhalil Masaryk coby policií placené konfidenty.

